

موضوع: بررسی حقوقی تغییر جنسیت گرداورندگان: مریم قالیبافان_ مریم مرتجی استاد راهنما: سرکار خانم دکتر مریم شیخی

موضوع تحقیق:

پیشرفت علم و تکنولوژی هر روز باعث پیدایش پدیده های جدیدی می شود. این موضوعات جدید تبعا مسائل جدید حقوقی را به دنبال دارد که در گذشته سابقه و زمینه ی وقوع آن وجود نداشته است. یکی از این موضوعات تغییر جنسیت است که در پرتو پیشرفت علم پزشکی، جراحی و پیوند اعضا، امروزه پزشکان می توانند جنسیت بعضی از اشخاص را تغییر دهند و علائم و ممیزی جنسیتی را از شخص برداشته و علائم نشانه های جنسیت مخالف را در او قرار دهند.

ضرورت:

لازم به ذکر است با توجه به نقشی که تغییر جنسیت در زندگی شخصی و خصوصی فرد ایجاد می کند، اگر شخص درست و طبق استانداردهای پزشکی تغییر جنسیت به جنس مخالف دهد، از حالت اضطراب و افسردگی خارج شده و به حالت نشاط و آرامش طبیعی بر می گردد ولی در صورتیکه به صرف تمایل خود و به خلاف مقررات علم پزشکی تغییر جنسیت دهد مشکلات جسمی و روانی او مضاعف می گردد. از «حقوق» و «پزشکی» همواره به عنوان دو علم ممتاز در جوامع انسانی یاد شده است و در عصر حاضر این دو دانش اهمیت بیشتری یافته اند، به گونه ای که نمی توان جامعه ای را بدون آن دو تصور کرد. به موازات پیشرفت های نوین پزشکی، تحول در علم حقوق و بازنگری در قوانین و مقررات، ضرورتی اجتناب ناپذیر گردیده و قوانین همگام با تحول تکنیک های نوین زیست پزشکی به عنوان بخش جدایی ناپذیر از ضرورت های جامعه و افراد آن به نظم اجتماعی در آمده است.

بررسی نگرش های کنونی جوامع به حقوق و پزشکی، توجه بیشتر ما را به مفاهیم گسترده ی برقراری نظم و امنیت در جامعه و استقرار عدالت را به عنوان بهترین راهنما برای تصمیم گیری تضمینی، قضائی، اجرایی و گذار از خود اندیشی فردی به کارکردهای نهائی و اجتماعی معطوف می دارد.

حقوقدانان نوعا دغدغه ی فکری فراوانی نسبت به مسائل حقوق پزشکی دارند این در حالی است که در قوانین موضوعه ایران به این مسئله توجهی نشده چندان که قضات آن را در مقابل خویش می پندارند.

از جمله ی این مسائل بحث تغییر جنسیت است که علی رغم مطرح بودن آن در علم نوین پزشکی، خلاء آن در قوانین موضوعه احساس می شود.

هدف اصلی از تحریر این پایان نامه ، مطالعه ی آثار مترتب بر تغییر جنسیت در قلمرو حقوق ایران و نگاهی اجمالی به حقوق آمریکا است و اینکه آیا می توان با دارا بودن الگوهای شرعی قوانین و مقرراتی وضع نمود تا از این افراد حمایت بیشتری به عمل آید؟

از جمله فوائد مطالعات حقوقی در این زمینه این است که اگر بعد ها قرار شد قوه مقننه در این ماده اقدامی به عمل آورد این مطالعات پژوهشی می تواند مورد استفاده مجلس قرار گیرد و یا لاقابل دادگاه ها را از سرگردانی نجات دهد. این پایان نامه یکی از معدود اثرات علمی در این حوزه است که امید است زمینه را برای مطالعات گسترده تر فراهم سازد.

سوالات اصلی:

- ۱- ماهیت حقوقی تغییر جنسیت چیست؟
- ۲- حقوق و تکالیف فرد تغییر جنسیت یافته در حقوق فعلی چگونه است؟

فرضیه های تحقیق:

- ۱- به نظر می رسد که تغییر جنسیت به عنوان یک واقعه حقوقی می باشد که منشا آثار و حقوق و تکالیف فراوانی شده است.
- ۲- حقوق و تکالیف فرد تغییر جنسیت یافته شامل موارد متعددی است که در قوانین فعلی به طور منسجم تعیین نشده است.

معرفی محتوای تحقیق:

مباحث این پایان نامه را در دو بخش کلی ارائه می دهیم؛ بخش نخست شامل سه فصل بوده که در فصل نخست بعد از بیان پیشینه تاریخی به بیان مبانی حقوقی و فقهی می پردازیم. فصل دوم اصطلاحات پزشکی، انواع تغییر جنسیت، هرمافرودیت و انواع آن و در فصل سوم جایگاه حقوقی تغییر جنسیت در متون رسمی و قانونی و متون فقهی را بررسی خواهیم نمود. در بخش دوم به بررسی نظریه های موجود پیرامون تغییر جنسیت، ماهیت و خصائص و آثار حقوقی این پدیده در حقوق ایران و آمریکا می پردازیم.